

acudir alguna nit a dormir, per la qual cosa el centre ha d'informar els Mossos". El centre avisava per correu electrònic els Mossos, amb còpia a Cabanes com a responsable d'Infància a les Terres de l'Ebre, i ella veia que sempre eren els mateixos.

"Hi ha joves que fan tard quan van a ca la iaia i no troben el moment de tornar, però estos anaven junts, i no tenien cap vincle familiar amb una relació regular. Això ens va alertar", continua. Era el mes d'abril, a la primavera. Una nit, els Mossos els van trobar per la carretera, entre Tortosa i Amposta. Cabanes va acudir a la comissaria i se'ls va trobar "seriosos i compungits". Entre les pertinences, hi havia un paquet de Marlboro, tiquets d'autobús, bitllets

ho explicaves, abans de rebre la carta del jutjat, els familiars se sentien culpables o es posaven fora de si", rememora l'ara directora de la DGAIA, que reflexiona sobre l'impacte emocional sobre les víctimes: "Els xiquets, a la llarga, sí que acaben tenint consciència de víctimes; no tant al principi. Alguns d'ells, després que es fes l'entrada a domicili, havien de declarar per videoconferència, i alguns van negar els fets o haver-hi participat, fins i tot després de visionar imatges inqüestionables; o alguns van fugir i els vam haver d'anar a buscar. Jo en vaig anar a buscar un a França. Es pensaven que era culpa d'ells. Al principi, només joves que no eren tutelats de la Generalitat van donar-ne detalls, instats pel pare o la mare. Davant meu, un pare li va dir a un nen que ho expliqués tot, perquè a aquella gent la volia a la presó, perquè si no, els mataria".

"Normalment, l'abús sexual és un procés. De seducció, de confiança, en què no saps ben bé què està passant. I la vergonya i la culpa per sentir-te atrapat és molt gran, i de vegades s'intenta esborrar de la ment o de la consciència, com si allò no importés", explica Cabanes. Per sort, les proves documentals acumulades eren brutals. "Jo crec que no han acabat mai de mirar-ho tot", diu. La unitat de delictes informàtics de Mossos va treballar a estall. Buscaven per xarxes socials. Hi havia vídeos enregistrats per tot el món. "Esta gent havia voltat molt durant molts anys, i tenien contactes arreu. Es veu que estaven mirant de muntar un resor al Marroc per al turisme sexual amb menors", revela la dirigent tortosina. Els acusats, segons va descobrir la policia, feien viatges de turisme sexual a països en vies de desenvolupament per a obtenir material exòtic.

La investigació va durar un any. Les proves eren aclaparadores. "La Fiscalia, la Generalitat..., tots anàvem a una. Tot allò era massa gros." La Fiscalia va prendre la decisió de no d'ixar cap arrel, en lloc de limitar-se a processar els detinguts a Tortosa. "Vam acceptar que la perversió existia i que l'única manera de combatre-la era no mirar cap a cap altre costat", va concloure la fiscal de Tarragona Ana Farrero.

El pitjor moment per a la DGAIA va arribar quan el cas transcendí, amb set detinguts a tot l'Estat. "Quan es va tancar la investigació dels Mossos i va sortir a premsa, es va focalitzar l'atenció en nosaltres. Els joves s'ho van passar fatal. Sortien a la tele les imatges del centre del Carri-

Barnahus: la casa dels infants abusats

La DGAIA vol estendre el model nòrdic d'atenció coordinada i concentrada a les víctimes. Tortosa ha fet diferents propostes de terrenys per a construir-n'hi una per a les Terres de l'Ebre.

Tortosa Ò.M.J.

El Departament de Drets Socials vol estendre el projecte 'Barnahus', el model nòrdic d'atenció a les víctimes d'abús sexual infantil. Una casa amable, com explica la consellera de Drets Socials, Violant Cervera, on es concentren tots els recursos que necessiten estos infants. L'Ajuntament de Tortosa cedirà terrenys municipals per a construir-ne una a les Terres de l'Ebre. Ja ha fet diferents propostes. No només hi ha de cabre l'equipament, sinó que ha de ser un lloc discret, ni al costat d'una estació de busos ni en un lloc poc accessible. "Si alguna cosa m'obessiona, perquè no hem acabat de portar bé, són els abusos sexuals. És complicat, perquè passa en la intimitat d'un nucli familiar o d'un lloc, i sempre és l'opinió de l'adult contra la del xiquet. A la DGAIA no som experts en trastorns posttraumàtics, i els psicòlegs tampoc no tenen molta experiència en tractaments. Per això va sorgir la idea d'ajuntar-ho tot en una mateixa unitat i fer els Barnahus", explica Esther Cabanes, directora de la DGAIA, que afegí: "Quan es destaca un cas, la víctima descansa, però la família pot rebentar, i el Barnahus ha d'ajudar a gestionar totes les crisis".

L'objectiu també és que hi haja més condemnes. "Quan som conel·lexadors d'un possible delictes, estem obligats a denunciar-ho, però si els acusats surten absolts, les víctimes, a més d'haver estat abusades, senten que queden com a mentiders. Els hem de transmetre

Imatge d'una sala de l'equipament al Camp de Tarragona.

que no vol dir que no siga veritat, però que per la via penal s'ha de demostrar tot, que els continuarem donant suport. No és fàcil. Vaig anar a veure fa poc a una víctima d'abusos sexuals i em va dir que volia ser neurocirurgia per a veure si podia arreglar el cervell de persones que, com son pare [absolt davant del jutge], eren capaces de fer el que li havia fet a ell. Amb el Barnahus hi ha un coordinador de cada cas que dona coherència al relat que cal portar al jutjat".

El cas Trinity no ha fet canviar els protocols a la DGAIA, segons Cabanes, però el model Barnahus ha de permetre, en general, assolir uns estàndards de qualitat. "El menor abusat anirà només a un lloc. Seran els professionals dels diferents àmbits els que s'hi traslladaran". Hi ha una associació, en l'àmbit dels països bàltics, que va crear un programa al respecte, Promise, finançat per Europa, i s'hi poden adherir estats o regions que complisquen uns requisits de qualitat: una casa, un equip psi-

cosocial pagat per l'Administració i una comissió Barnahus. El primer projecte a funcionar a Catalunya ha estat al Camp de Tarragona. A la comissió corresponent hi ha integrats equips de Salut, d'Ensenyament, de Justícia, la Fiscalia, un magistrat de l'Audiència Provincial, la unitat d'investigació i d'atenció a la víctima dels Mossos, l'Institut de Medicina Legal i Forense o la DGAIA. "Per exemple, s'ha canviat la manera de fer i tramitar les denúncies per a evitar que les víctimes es retraïen. El resultat és boníssim: una de cada cinc persones han estat abusades en la infància, segons els experts, quan els índexs de denúncies eren de l'1,5%. Al Camp de Tarragona ja estem en un 4,5%", valora Cabanes. Ara mateix, al Barnahus del Camp de Tarragona s'estan treballant 200 casos, i la proporció de casos de la DGIAC és mínima.

El Departament de Drets Socials també confia en les portes que obre la nova llei contra la violència amb els infants, aprovada l'estiu passat. ■

Este dimarts comença el judici contra els dos pedòfils que captaven menors a Tortosa i van fugir el 2019

Repàs a la magnitud brutal de la xarxa a través d'una entrevista amb la persona que va ajudar a destapar-la

de 10 euros; i la paga que reben setmanalment no donava per a tant. "No van voler dir res, però vam quedar que els educadors hi tornarien a parlar, o si calla els seguirien. Un educador va esbrinar que anaven a casa d'uns 'amics' on feien el que volien: fumaven porros, bevien cervesa, i quan vam saber qui eren i on vivien estos 'amics', vam veure que era el mateix lloc on havia anat el noi d'Amposta".

VÍCTIMES VULNERABLES Al final, un dels nois va explicar que els donaven entre 10 i 20 euros per cada servei, tot i que "encara no eren abusos de la magnitud que es va trobar després". Va explicar que, primer, els posaven vídeos per a excitar-los. Tot començava com un joc, passava a una masturbació en grup i anava pujant de to. "Òbviament era molt difícil parlar-ne amb ells", admet Cabanes. Ho van denunciar, i els Mossos van fer una entrada a domicili i ja van trobar centenars de pel·lícules i de material.

"La majoria de víctimes eren de famílies molt vulnerables. Quan els

let. Es van publicar fotografies de víctimes, molt distorsionades, i vam haver d'explicar als nostres tutelats que no eren ells. N'hi havia que estaven recuperats i equilibrats, després d'un any, i hi van tornar a caure: 'Surto al carrer i me miren. Ara tothom ho sabrà. Un company de l'institut m'ha preguntat si jo en soc un'. Estaven alterats. Els responsables del CRAE expliquen que fins i tot es barallaven entre ells i es feien retrets. "A una de les víctimes, ja major d'edat, el vam haver d'ajudar més tard a marxar de Tortosa i canviar de municipi, perquè no ho podia suportar.

Patia paranoies", recorda Cabanes.

Quan va arribar el judici, el 2019, l'Audiència va determinar que havien de declarar tots una altra vegada, i van haver de tornar a passar per una situació complicada que, a partir de la setmana que ve, es podria reproduir. Cabanes recorda que, en el judici, la majoria de víctimes "ja ho van reconèixer tot": "S'havien de limitar a respondre que sí. Els posaven davant proves evidents i els preguntaven si eren ells. Però encara algú no va voler dir res. A un, se li va permetre no declarar perquè es va valorar que podia ser especialment perjudi-

cial" per a la seua salut mental.

D'entre el centenar de víctimes identificades, n'hi havia d'adultes, en relació a les quals l'abús ja havia prescrit; altres, en què no es va poder demostrar el delictes o algunes que no es van poder localitzar.

Una dotzena llarga de víctimes se situaven en l'àmbit de la tutela pública a Tortosa, entre els que eren als centres i els que havien passat per alguns dels serveis de la DGAIA. Ara, la Direcció General s'haurà posat en contacte de nou amb tots ells i està a l'expectativa de si han de tornar a declarar o no davant d'un tribunal. ■